

Днес, **19.09.2022 г.**, в изпълнение на чл. 8, ал. 4 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредба за ЕО), във връзка с постъпило в Министерство на околната среда и водите (МОСВ) уведомление за изготвяне на план /програма за изменение и допълнение на „Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г.“ (ПРР 2021-2027), включващо нови приоритети по Фонда за справедлив преход, разработени чрез Териториални планове за справедлив преход на Р. България за регионите на ниво NUTS3 – Стара Загора (и прилежащи общини), Кюстендил и Перник“, МОСВ информира за следното:

***1. По отношение на изискванията на глава шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС):***

Със становище по екологична оценка № 2-2/2021 г. на министъра на околната среда и водите от 28.06.2021 г. е съгласувана „Програма за развитие на регионите за програмния период 2021-2027 г.“ по алтернатива 2, която включва три приоритетни оси – Приоритетна ос 1 „Интегрирано градско развитие“; Приоритетна ос 2 „Интегрирано териториално развитие на регионите“ и Приоритетна ос 3 „Техническа помощ“.

Първата версия на ПРР е одобрена с решение на МС № 532 от 28 юли 2022 г. Към момента се подготвя първо изменение на Програмата с цел добавяне на нови приоритети.

Настоящото уведомление е свързано с изменение и допълнение на Програма „Развитие на регионите“ 2021 – 2027 г. (ПРР 2021-2027 г.), включващо нови приоритети по Фонда за справедлив преход (ФСП) на Р. България за регионите на ниво NUTS3 – Стара Загора (и прилежащи общини), Кюстендил и Перник.

В конкретния случай ПРР разглежда 5 приоритета – един за интегрирано градско развитие, друг за интегрирано териториално развитие на регионите, приоритет в подкрепа на въглищните региони в прехода към климатична неутралност и два за техническа помощ, както следва:

- Приоритет 1: Интегрирано градско развитие;
- Приоритет 2: Интегрирано териториално развитие на регионите;
- Приоритет 3: Справедлив енергиен преход – нов приоритет включен в предложеното изменение на ПРР 2021-2027 г.;

Допустимите дейности по приоритет 3 са в следните направления – Индустрия за устойчиви енергийни решения (рекултивация на минни терени за лигнитни въглища, схема за подпомагане създаването на мощности за производство и/или рециклиране на батерии, подкрепа за създаване на индустриални паркове за чисти технологии, схема за подпомагане на фотоволтаични паркове със съхранение на енергия, схема за подпомагане на използването на зелен водород и др.); Социална подкрепа и подкрепа на заетостта; Разнообразяване на месната икономика.

- Приоритет 4: Техническа помощ - нов приоритет включен в предложеното изменение на ПРР 2021-2027 г.;
- Приоритет 5: Техническа помощ, предвидена в чл. 37 от Регламент 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на общоприложими разпоредби.

ПРР е фокусирана върху териториалната цел на политиката „Европа по-близо до гражданите“, насочена към устойчиво и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони чрез местни инициативи.

Териториалният обхват на ПРР 2021-2027 г. е национален. В обхвата на програмата попадат всички градски община на Р. България. Финансирането по линия на ФСП е фокусирано върху 3-те най-засегнати области – Стара Загора, Перник и Кюстендил.

**Горепосоченото изменение и допълнение на ПРР 2021-2027, с новите допълнително включени приоритети 3 и 4 попада в обхвата на чл. 85, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда, като очертава рамка за бъдещо развитие на инвестиционни предложения**

**по Приложение № 1 и 2 на Закона, и във връзка с чл. 2, ал. 1, т. 3 на Наредбата за ЕО подлежи на задължителна екологична оценка.**

Орган за одобряване на програмата е Европейската комисия. В тази връзка, на основание чл. 4, т. 1 от Наредбата за ЕО, компетентен орган за провеждане на процедурата по ЕО е министърът на околната среда и водите, като същият е компетентен и за провеждане на процедурата по оценка за съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитените зони.

Процедурата по ЕО се съвместява изцяло с действащите процедури по изготвяне и одобряване на плана. Съгласно чл. 3, ал. 2, т. 1 от Наредбата за ЕО, екологичната оценка на ППР се извършва едновременно с изготвянето му. Становището по ЕО е задължително условие за последващо одобряване на програмата. Органите, отговорни за одобряване и прилагане на ППР, се съобразяват със становището по ЕО и поставените в него условия, мерки и ограничения.

Докладът за ЕО на програмата следва да бъде възложен за разработване от възложителя на колектив експерти с ръководител, отговарящи на изискванията на чл. 16 от Наредбата за ЕО.

Във връзка с горното, поставяме следните изисквания към обхвата на екологичната оценка:

1. Екологичната оценка трябва да съдържа най-малко информацията по чл. 86, ал. 3 от ЗООС, в съответствие със степента на детайлност на проекта на ППР.
2. Да се разгледа евентуалното развитие на аспектите на околната среда без прилагането на плана (т.нар. „нулева“ алтернатива).
3. Да се анализират вероятните значителни въздействия върху околната среда и човешкото здраве, в т.ч. вторични, кумулативни, едновременни, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици от осъществяване на предвижданията на националния план, **в т.ч. и по отношение на трансгранично въздействие върху територията на други държави.**
4. Да се предложат адекватни мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последици от осъществяването на плана върху околната среда. Мерките да бъдат мотивирани, в т.ч. и по отношение на очакваните резултати от прилагането им. Същите да бъдат представени, като:
  - Мерки за отразяване в окончателния вариант на програмата;
  - Мерки за изпълнение при прилагане на програмата.
5. Да се предложат мерки и индикатори за наблюдение и контрол на въздействията върху околната среда при прилагането на Програмата, респективно и на Териториални планове за справедлив преход на Р. България за регионите на ниво NUTS3 – Стара Загора (и прилежащи общини), Кюстендил и Перник. Мерките следва да са съотносими с подробността на предвижданията на ППР, като за всяка мярка се посочват измерими индикатори за наблюдението и контрола на въздействията върху околната среда. За всеки индикатор следва да се посочат мерна единица и орган за наблюдението и контрола.
6. Да се ползват указания и методики за стратегическа екологична оценка, публикувани на интернет страницата на Европейската комисия <http://ec.europa.eu/environment/eia/eia-support.htm> и на интернет страницата на МОСВ, ключова тема Превантивна дейност/Екологична оценка/Указания по прилагането – <https://www.moew.government.bg/bg/prevantivna-dejnost/ekologichna-ocenka/>.

***II. По отношение на изискванията на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):***

Проектът на изменение на „Програма за развитие на регионите за програмния период 2021-2027 г.“ с териториалните планове към нея, с новите допълнително включени приоритети подлежи на задължителна екологична оценка. В тази връзка попада в обхвата на чл. 2, ал. 1, т. 1 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС, ДВ, бр.73/2007 г., изм. и доп.)* и подлежи на процедура по оценка за съвместимостта му с предмета и целите на опазване на защитени зони по реда на чл. 31, ал. 4, във връзка с ал. 1 от ЗБР.

При извършената проверка за допустимост по смисъла на чл. 36, ал. 2 от *Наредбата* се установи, че проектът на изменение на „Програма за развитие на регионите за програмния период 2021-2027 г.“ е допустим при съобразяване на произтичащите от нея планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с:

- режимите на защитените територии, определени със Закона за защитените територии, заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управлението им,

- режимите на защитените зони, определени със заповедите по чл. 12 от Закона за биологичното разнообразие и с утвърдените планове за управлението им, при наличие на такива.

След преглед на представената документация и на основание чл. 36, ал. 3 от горесцитираната *Наредба*, въз основа на критериите по чл. 16 от нея, е направена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която проектът на „Програма за развитие на регионите за програмния период 2021-2027 г.“, **няма вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони, поради следните

## МОТИВИ:

1. Изменението на „Програма за развитие на регионите за програмния период 2021-2027 г.“ е с национален обхват, като степента на предвижданията ѝ е ограничена до определяне на приоритети, чрез които да се изпълнят основните специфични цели: справяне с негативните демографски тенденции и намаляване на регионалните различия по отношение на населението, увеличаване на икономическия растеж на българските региони, насърчаване на балансирано териториално развитие чрез полицентрична мрежа от градове, подкрепена от интегрирани инвестиции, поради което няма вероятност от пряко или косвено отрицателно въздействие върху ключови елементи на защитени зони, включително върху структурата, числеността и плътността на популациите на опазваните в защитените зони видове, вкл. птици.

2. Предвидените дейности в обхвата на изменението на ПРР обхващат само градските ареали на територията на Р. България, поради което няма вероятност от фрагментация или пряко увреждане/унищожаване на природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони от мрежата Натура 2000.

/отговорено от МОСВ на 15.09.2022 г./